

СХВАЛЕНО

рішення педагогічної ради
Луцького НРЦ
протокол від 31.08.2026 року № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ директора
Луцького НРЦ
від 31.08.2026 року № 111

ПОЛОЖЕННЯ

**про запобігання та протидію насильству та
жорстокому поводженню з дітьми
у комунальному закладі
«Луцький навчально-реабілітаційний центр Луцької міської ради»
(Луцький НРЦ)**

I. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає мету, принципи, основні напрями діяльності, організаційні засади функціонування системи запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми в Луцькому НРЦ (далі – заклад освіти), а також визначає організаційні засади та послідовність дій працівників закладу освіти у разі отримання повідомлення або виявлення ознак насильства та жорстокого поводження з дитиною, а також механізми забезпечення безпеки та захисту прав дитини.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про соціальні послуги», «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю», інших нормативно-правових актів у сфері захисту прав та інтересів дітей, а також з урахуванням:

- Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658;
- Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513;
- Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 червня 2020 року № 585;
- Наказу Міністерства освіти і науки України Про внесення змін до Порядку реагування на випадки булінгу (цькування) та Порядку застосування заходів виховного впливу від 18 червня 2026 року № 961.

Положення також враховує вимоги інших нормативно-правових актів, що регулюють питання створення безпечного освітнього середовища, запобігання та протидії насильству, жорстокому поводженню з дітьми, булінгу (цькуванню), захисту прав та найкращих інтересів дитини.

1.3. Дія цього Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу, працівників закладу освіти, інших осіб, залучених до освітнього процесу, а також осіб, які перебувають на території закладу освіти під час проведення освітніх, виховних, спортивних, культурних, просвітницьких та інших заходів, організованих закладом освіти.

1.4. Основною метою цього Положення є забезпечення реалізації права кожної дитини на безпечне освітнє середовище, захист її життя, здоров'я, честі, гідності та найкращих інтересів шляхом створення в закладі освіти цілісної системи запобігання та протидії насильству і жорстокому поводженню з дітьми.

1.5. Діяльність закладу освіти у сфері запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми ґрунтується на принципах:

- верховенства права та дотримання прав людини;
- забезпечення найкращих інтересів дитини;
- пріоритетності безпеки, життя і здоров'я дитини;
- недискримінації, рівності та поваги до людської гідності;
- нульової толерантності до будь-яких проявів насильства;
- конфіденційності та захисту персональних даних;
- міжвідомчої взаємодії та партнерства;

- розвитку соціального та емоційного інтелекту;
- гендерної рівності;
- своєчасності виявлення ризиків і реагування;
- участі дітей відповідно до їх віку та рівня розвитку у питаннях, що стосуються їхнього благополуччя.

1.6. Заклад освіти забезпечує формування та функціонування системи запобігання насильству та жорсткому поводженню з дітьми, яка охоплює:

- створення безпечного освітнього середовища;
- здійснення профілактичної та просвітницької діяльності;
- виявлення факторів ризику та ознак можливого насильства;
- організацію взаємодії між учасниками освітнього процесу;
- співпрацю з батьками (іншими законними представниками) дітей;
- взаємодію із суб'єктами, які здійснюють заходи у сфері захисту прав дітей;
- моніторинг ефективності реалізації заходів щодо забезпечення безпечного освітнього середовища.

1.7. Реагування на повідомлення про випадки насильства та жорсткого поводження з дітьми, організація розгляду таких випадків, взаємодія учасників освітнього процесу та закладу освіти із суб'єктами, які здійснюють заходи у сфері захисту прав дітей, здійснюються відповідно до законодавства України, наказу Міністерства освіти і науки України Про внесення змін до Порядку реагування на випадки булінгу (цькування) та Порядку застосування заходів виховного впливу від 18 червня 2026 року № 961.

1.8. Це Положення є локальним нормативним актом закладу освіти, обов'язковим для виконання всіма працівниками, здобувачами освіти, а також іншими учасниками освітнього процесу в межах їхніх прав та обов'язків.

II Основні терміни

2.1. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених законодавством України, зокрема законами України «Про освіту», «Про охорону дитинства», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Типовою програмою унеможливлення насильства та жорсткого поводження з дітьми, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року № 658, Порядком реагування на випадки насильства та жорсткого поводження з дітьми, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513, а також нормативно-правовими актами у сфері запобігання та протидії булінгу (цькуванню).

2.2. Для цілей цього Положення застосовуються, зокрема, такі поняття:

- **дитина** — особа віком до 18 років (повноліття), якщо згідно із законом вона не набуває прав повнолітньої раніше;
- **булінг (цькування)** — термін вживається у значенні, визначеному законодавством України та Порядком реагування на випадки булінгу (цькування), затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 18 червня 2026 року № 961;
- **кривдник** — учасник колективу, який вчинив насильство, зокрема булінг (цькування), стосовно іншого учасника колективу;
- **постраждала особа** — учасник колективу, стосовно якого вчинено насильство;

- **свідок** — особа, яка була очевидцем насильства або якій відомі будь-які обставини, що стосуються випадку насильства;
- **учасники колективу** — здобувачі освіти, працівники закладу освіти, інші особи, залучені до освітнього процесу.
- **насильство щодо дитини** — будь-які дії або бездіяльність стосовно дитини, що призводять або можуть призвести до заподіяння шкоди її життю, здоров'ю, фізичному, психічному, моральному, інтелектуальному чи соціальному розвитку;
- **жорстоке поводження з дитиною** — будь-яка форма фізичного, психологічного, сексуального, економічного насильства, недбалого або неналежного ставлення, експлуатації чи інших дій або бездіяльності щодо дитини, які порушують її права, створюють загрозу її життю, здоров'ю чи розвитку;
- **безпечне освітнє середовище** — сукупність умов у закладі освіти, що забезпечують захист життя, здоров'я, честі, гідності, прав і свобод учасників освітнього процесу, унеможливають прояви насильства, дискримінації, булінгу (цькування), жорстокого поводження та інших ризиків;
- **найкращі інтереси дитини** — дії та рішення, спрямовані на забезпечення умов для повноцінного життя, розвитку, навчання, виховання та захисту прав дитини відповідно до її віку, індивідуальних потреб і конкретних життєвих обставин;
- **фактори ризику** — обставини, умови або поведінкові прояви, що можуть свідчити про підвищену ймовірність вчинення насильства щодо дитини або виникнення загроз її безпеці.

2.3. Інші терміни, що використовуються у цьому Положенні, застосовуються у значеннях, визначених чинним законодавством України.

2.4. У разі внесення змін до законодавства України, якими змінюються або уточнюються визначення термінів, у цьому Положенні застосовуються відповідні визначення, встановлені чинними нормативно-правовими актами, без необхідності внесення змін до тексту Положення.

III. Мета, принципи та основні завдання діяльності закладу освіти

3.1. Мета діяльності закладу освіти

Метою діяльності Луцького НРЦ у сфері запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми є створення та підтримання безпечного, здорового, інклюзивного й недискримінаційного освітнього середовища, у якому забезпечуються захист життя і здоров'я, повага до честі, гідності, прав і свобод кожної дитини, а також формування культури ненасильницької поведінки та взаємоповаги.

Заклад освіти здійснює свою діяльність із пріоритетним урахуванням найкращих інтересів дитини, забезпечуючи умови для її безпечного навчання, виховання, розвитку, соціалізації та самореалізації.

3.2. Основні принципи діяльності

Діяльність закладу освіти у сфері запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми ґрунтується на принципах:

- пріоритету прав, свобод і найкращих інтересів дитини;

- забезпечення безпечного, здорового та безбар'єрного освітнього середовища;
- нульової толерантності до будь-яких проявів насильства, жорстокого поводження, дискримінації та булінгу (цькування);
- розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу;
- гендерної рівності;
- участі учасників освітнього процесу у прийнятті рішень відповідно до законодавства та установчих документів закладу освіти;
- рівності прав і недискримінації незалежно від будь-яких ознак;
- поваги до честі, гідності та приватності кожної особи;
- партнерської взаємодії між учасниками освітнього процесу;
- своєчасного виявлення ризиків та їх попередження;
- доступності підтримки і допомоги дітям;
- конфіденційності під час роботи з інформацією про дитину;
- міжвідомчої взаємодії суб'єктів, які забезпечують захист прав дітей;
- відповідальності кожного учасника освітнього процесу за створення безпечного освітнього середовища;
- постійного вдосконалення системи запобігання насильству на основі моніторингу та оцінювання її ефективності.

3.3. Основні завдання закладу освіти

Для досягнення мети, визначеної цим Положенням, заклад освіти забезпечує:

1. формування та реалізацію внутрішньої політики щодо унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
2. створення умов, що сприяють фізичній, психологічній, соціальній та інформаційній безпеці учасників освітнього процесу;
3. здійснення системної профілактичної, просвітницької та виховної роботи щодо формування культури ненасильницького спілкування, взаємної поваги, толерантності, відповідальної поведінки та дотримання прав людини;
4. формування культури діалогу, ненасильницької та безконфліктної комунікації, розвиток соціально-емоційних навичок учасників освітнього процесу та залучення органів учнівського самоврядування до реалізації превентивних заходів;
5. впровадження заходів із раннього виявлення факторів ризику виникнення насильства та жорстокого поводження з дітьми;
6. проведення оцінювання безпечності освітнього середовища та визначення заходів щодо усунення виявлених ризиків;
7. забезпечення підвищення професійної компетентності педагогічних та інших працівників закладу освіти з питань захисту прав дитини, створення безпечного освітнього середовища та запобігання насильству;
8. інформування здобувачів освіти, їхніх батьків (інших законних представників) та працівників закладу освіти про права дітей, механізми отримання допомоги та способи повідомлення про випадки насильства;
9. забезпечення участі дітей у формуванні безпечного освітнього середовища відповідно до їхнього віку, рівня розвитку та індивідуальних можливостей;
10. розвиток партнерської взаємодії з батьками (іншими законними представниками), органами місцевого самоврядування, службою у справах дітей, органами Національної поліції України, закладами охорони здоров'я, центрами соціальних служб та іншими суб'єктами міжвідомчої взаємодії;

11. здійснення моніторингу ефективності заходів щодо запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми і вдосконалення внутрішньої системи забезпечення безпечного освітнього середовища.

Заходи, передбачені цим Положенням, є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти та реалізуються у взаємозв'язку з іншими локальними нормативними актами закладу освіти, річним планом роботи, планом заходів із запобігання та протидії насильству та жорстокому поводженню з дітьми.

IV. Система запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми

4.1. В Луцькому НРЦ функціонує система запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми, яка є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти та спрямована на створення безпечного, здорового і недискримінаційного освітнього середовища.

З метою запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми у закладі освіти забезпечується:

- формування та реалізація внутрішньої політики щодо створення безпечного освітнього середовища;
- проведення просвітницької роботи зі здобувачами освіти, працівниками закладу освіти та батьками (іншими законними представниками) щодо попередження насильства, жорстокого поводження з дітьми, дискримінації, булінгу (цькування), кібербулінгу, домашнього насильства, гендерно зумовленого насильства та інших порушень прав дитини;
- інтеграція питань безпечної поведінки, розвитку соціально-емоційних навичок, мирного врегулювання конфліктів, цифрової безпеки та захисту прав дитини в освітній процес;
- організація підвищення професійної компетентності педагогічних та інших працівників закладу освіти з питань створення безпечного освітнього середовища, запобігання насильству та захисту прав дитини;
- ознайомлення працівників закладу освіти під час прийняття на роботу та в процесі професійної діяльності з вимогами законодавства, локальними нормативними актами закладу освіти та правилами професійної етики у сфері забезпечення безпеки дітей;
- проведення оцінювання ризиків виникнення насильства та інших загроз безпеці дітей, аналіз факторів ризику та планування заходів щодо їх усунення або мінімізації;
- здійснення внутрішнього моніторингу стану безпечності освітнього середовища, аналіз ефективності профілактичних заходів і врахування його результатів під час планування роботи закладу освіти;
- забезпечення доступності інформації про права дитини, способи отримання допомоги, шляхи та способи повідомлення про можливі випадки насильства, жорстокого поводження з дітьми та інші загрози безпеці, у тому числі з можливістю анонімного повідомлення;
- взаємодія із службою у справах дітей, органами Національної поліції України, закладами охорони здоров'я, центрами соціальних служб, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами міжвідомчої взаємодії в межах їхніх повноважень.

4.2. З метою виявлення потенційних ризиків насильства та жорстокого поводження з дітьми, оцінювання стану безпечності освітнього середовища та визначення ефективності заходів із запобігання та протидії насильству у закладі освіти може проводитися анонімне опитування здобувачів освіти. Порядок проведення опитування, узагальнення та аналізу його результатів визначається закладом освіти. Форма анонімного опитування здобувачів освіти наведена у додатку 1 до цього Положення.

4.3. Реагування на повідомлення про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, організація взаємодії із суб'єктами, які здійснюють заходи у сфері захисту прав дітей, розгляд повідомлень, надання допомоги постраждалим особам та документування відповідних заходів здійснюються відповідно до законодавства України, Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513 та Порядку реагування на випадки булінгу (цькування) та Порядку застосування заходів виховного впливу, затвердженого наказом МОН від 18 червня 2026 року № 961.

V. Організація діяльності закладу щодо створення безпечного освітнього середовища

5.1. Керівник закладу освіти організовує роботу щодо створення безпечного освітнього середовища, забезпечує виконання вимог законодавства та локальних актів закладу освіти, визначає відповідальних осіб, створює необхідні організаційні умови для здійснення профілактичної роботи та контролює її результативність.

5.2. Керівник закладу організовує реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми відповідно до законодавства України, Порядку реагування, затвердженого постановою КМУ №1513, Порядку реагування на випадки булінгу (цькування) та Порядку застосування заходів виховного впливу затвердженого наказом МОН від 18 червня 2026 року № 961..

5.3. Під час добору та прийняття на роботу працівників закладу освіти враховуються вимоги законодавства щодо забезпечення безпеки дітей та ризики, пов'язані з можливістю насильства або жорстокого поводження з дітьми. Працівники закладу освіти ознайомлюються з цим Положенням, правилами професійної етики та іншими локальними актами з питань захисту прав і безпеки дітей.

5.4. У закладі освіти створюються умови для психологічної безпеки дітей, розвитку навичок конструктивного спілкування, емоційної саморегуляції, мирного розв'язання конфліктів та ненасильницької взаємодії. Здобувачам освіти забезпечується можливість отримати психологічну та соціально-педагогічну підтримку відповідно до їхніх потреб.

5.5. Батьки (інші законні представники) здобувачів освіти залучаються до формування безпечного освітнього середовища шляхом інформування, консультування, участі у просвітницьких заходах та обговоренні питань, пов'язаних із безпекою, благополуччям і захистом прав дітей.

5.6. Заклад освіти забезпечує доступність інформації про права дитини, способи отримання допомоги та можливість повідомлення про можливі випадки насильства, жорстокого поводження з дітьми, а також інші загрози життю, здоров'ю чи безпеці. Інформація про способи та шляхи повідомлення розміщується у доступних для дітей та інших учасників освітнього процесу місцях, на офіційному веб сайті закладу освіти та, за потреби, в інших інформаційних ресурсах.

5.7. Під час використання інформаційно-комунікаційних технологій та організації освітньої діяльності в цифровому середовищі заклад освіти вживає заходів щодо забезпечення цифрової безпеки дітей, захисту їхніх персональних даних, недопущення кібербулінгу, поширення шкідливого або принизливого контенту та інших загроз, пов'язаних із використанням цифрових технологій.

5.8. Заклад освіти співпрацює із засновником, службою у справах дітей, органами Національної поліції України, органами та установами системи соціального захисту, закладами охорони здоров'я та іншими суб'єктами, до компетенції яких належить захист прав та безпеки дітей.

5.9. У разі отримання інформації про можливий випадок насильства або жорстокого поводження з дитиною працівники закладу освіти діють відповідно до законодавства України, Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513, наказу Міністерства освіти і науки України Про внесення змін до Порядку реагування на випадки булінгу (цькування) та Порядку застосування заходів виховного впливу від 18 червня 2026 року № 961.

VI. Права та обов'язки учасників освітнього процесу у сфері запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми

Усі учасники освітнього процесу мають право на безпечне, здорове та недискримінаційне освітнє середовище, захист від будь-яких форм насильства та жорстокого поводження, повагу до честі й гідності, а також на отримання необхідної інформації та допомоги у випадках, передбачених законодавством.

6.1. Здобувачі освіти мають право:

1. на повагу до своєї честі, гідності, прав і законних інтересів;
2. на захист від фізичного, психологічного, сексуального та економічного насильства, жорстокого поводження, експлуатації, дискримінації та інших форм порушення їхніх прав;
3. на безпечні умови навчання, перебування та участі в заходах, організованих закладом освіти;
4. вільно висловлювати свою думку з питань, що стосуються їхнього життя, навчання та безпеки, з урахуванням віку та рівня розвитку;
5. звертатися до працівників закладу освіти та інших уповноважених суб'єктів за допомогою та підтримкою;
6. отримувати психологічну, соціально-педагогічну та іншу необхідну підтримку відповідно до законодавства;
7. отримувати доступну та зрозумілу інформацію про свої права, способи отримання допомоги та механізми захисту від насильства.

6.2. Здобувачі освіти зобов'язані:

1. поважати права, честь і гідність інших учасників освітнього процесу;
2. дотримуватися правил внутрішнього розпорядку, правил поведінки здобувачів освіти та інших локальних актів закладу освіти;
3. не допускати насильства, жорстокого поводження, булінгу (цькування), дискримінації, погроз, приниження чи іншої поведінки, що може завдати шкоди іншій особі;
4. дбати про власну безпеку та безпеку інших учасників освітнього процесу;

5. повідомляти працівників закладу освіти про обставини, які створюють загрозу життю, здоров'ю або безпеці дитини чи іншого учасника освітнього процесу.

6.3. Педагогічні та інші працівники закладу освіти мають право:

1. на безпечні та належні умови праці;
2. на повагу до їхньої честі та гідності;
3. на отримання необхідної інформації, консультацій та методичної підтримки з питань запобігання насильству та жорсткому поводженню з дітьми;
4. на участь у навчанні та підвищенні професійної компетентності з питань створення безпечного освітнього середовища, захисту прав дитини та запобігання насильству;
5. на захист своїх прав та законних інтересів у разі виникнення конфліктних ситуацій або загроз їхній безпеці.

6.4. Педагогічні та інші працівники закладу освіти зобов'язані:

1. дотримуватися вимог законодавства у сфері захисту прав дитини та цього Положення;
2. поважати честь, гідність, права та законні інтереси здобувачів освіти;
3. створювати під час освітнього процесу атмосферу довіри, взаємоповаги та психологічної безпеки;
4. не допускати фізичного, психологічного, сексуального чи економічного насильства, жорсткого поводження, дискримінації, приниження, погроз та інших форм поведінки, що порушують права дитини;
5. дотримуватися правил професійної етики та встановлених законодавством вимог щодо професійної діяльності;
6. проходити навчання та підвищувати компетентність з питань безпеки дітей, запобігання насильству та захисту прав дитини;
7. у разі виявлення обставин або ознак, які можуть свідчити про можливий випадок насильства або жорсткого поводження з дитиною, діяти відповідно до законодавства України у разі виявлення обставин, які можуть свідчити про загрозу життю, здоров'ю або безпеці дитини, діяти відповідно до законодавства.

6.5. Керівник закладу освіти має право:

1. вимагати від працівників та інших учасників освітнього процесу дотримання вимог законодавства, цього Положення та інших локальних актів закладу освіти;
2. вживати в межах своїх повноважень заходів щодо створення безпечного освітнього середовища;
3. залучати працівників та відповідних фахівців до проведення профілактичної, інформаційно-просвітницької та консультативної роботи;
4. звертатися до органів та установ, уповноважених здійснювати захист прав дітей, з питань, що належать до їхньої компетенції.

6.6. Керівник закладу освіти зобов'язаний:

1. забезпечувати створення та функціонування безпечного освітнього середовища;
2. організовувати виконання заходів, передбачених цим Положенням та іншими локальними актами закладу освіти;
3. забезпечувати ознайомлення працівників із вимогами законодавства та локальними документами з питань запобігання насильству та жорсткому поводженню з дітьми;
4. створювати умови для навчання працівників та підвищення їхньої компетентності з питань захисту прав і безпеки дітей;

5. забезпечувати доступність інформації про права дитини, способи отримання допомоги та механізми захисту від насильства;
6. забезпечувати взаємодію закладу освіти із суб'єктами, які здійснюють заходи у сфері захисту прав дітей, відповідно до законодавства;
7. забезпечувати дотримання вимог щодо конфіденційності та захисту персональних даних під час роботи з інформацією про дітей.

6.7. *Батьки (інші законні представники) здобувачів освіти мають право:*

1. отримувати інформацію про умови забезпечення безпеки дітей у закладі освіти;
2. отримувати інформацію про права дитини та доступні механізми отримання допомоги;
3. звертатися до закладу освіти та інших уповноважених суб'єктів із питань захисту прав та безпеки дитини;
4. брати участь у заходах та обговоренні питань, пов'язаних із формуванням безпечного освітнього середовища;
5. отримувати необхідну консультативну та інформаційну підтримку в межах компетенції закладу освіти.

6.8. *Батьки (інші законні представники) здобувачів освіти зобов'язані:*

1. поважати права, честь і гідність дитини та інших учасників освітнього процесу;
2. сприяти формуванню у дитини навичок безпечної та ненасильницької поведінки;
3. не допускати насильства, жорстокого поводження, приниження, дискримінації та інших форм порушення прав дитини;
4. співпрацювати із закладом освіти з питань забезпечення безпеки та благополуччя дитини;
5. повідомляти заклад освіти або відповідних суб'єктів про відомі їм обставини, що можуть становити загрозу життю, здоров'ю чи безпеці дитини.

Реалізація прав та виконання обов'язків учасниками освітнього процесу не може обмежувати права інших осіб або використовуватися для приховування фактів насильства, жорстокого поводження чи інших порушень прав дитини.

VII. Порядок подання та реєстрації повідомлень про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми

7.1. Повідомлення про випадок насильства або жорстокого поводження з дитиною подається дитиною, її батьками (іншими законними представниками), іншими здобувачами освіти, педагогічними та іншими працівниками закладу освіти, фізичними особами, яким стало відомо про такий випадок, а також іншими особами відповідно до законодавства.

Повідомлення може бути подано:

1. усно — особисто працівникові закладу освіти;
 2. письмово — у заяві, повідомленні або іншій формі;
- в електронній формі — засобами електронного зв'язку, визначеними закладом освіти;
3. в іншій формі, яка дає можливість повідомити про обставини можливого насильства або жорстокого поводження з дитиною;
 4. анонімно.

7.2. Працівник закладу освіти, який отримав повідомлення про можливий випадок насильства або жорстокого поводження з дитиною чи самостійно виявив відповідні ознаки,

невідкладно інформує про це керівника закладу освіти або особу, яка виконує його обов'язки, та діє відповідно до цього Положення.

7.3. Якщо повідомлення стосується керівника закладу освіти, воно подається безпосередньо засновнику закладу освіти або іншому суб'єкту, визначеному законодавством, безпосередньо або через визначені ним засоби зв'язку.

7.4. У разі безпосередньої загрози життю чи здоров'ю дитини працівник закладу освіти насамперед вживає заходів для забезпечення її безпеки та невідкладно звертається до відповідних служб згідно із законодавством.

7.5. Кожне повідомлення, що надійшло до закладу освіти, **підлягає реєстрації у день його надходження** у спосіб, визначений закладом освіти. Якщо повідомлення надійшло у вихідний, святковий, інший неробочий день або в позаробочий час, його реєстрація здійснюється в перший за ним робочий день. Реєстрацію повідомлень здійснює особа, визначена наказом керівника закладу освіти.

7.6. У реєстрації повідомлення зазначаються, наскільки це відомо на момент його отримання: дата та час надходження ;спосіб отримання; відомості про особу, яка повідомила; відомості про дитину, якої стосується повідомлення; короткий зміст повідомлення; відомості про особу, яка прийняла повідомлення; інформація про подальше направлення повідомлення або вжиті першочергові заходи.

7.7. Повідомлення про можливий випадок насильства або жорстокого поведіння з дитиною може бути подане анонімно. У разі надходження анонімного повідомлення керівник закладу освіти оцінює наявну інформацію та організовує подальші дії відповідно до цього Положення та законодавства України.

7.8. *У разі виявлення ознак насильства, визначених цим Положенням, керівник закладу освіти зобов'язаний невідкладно, у строк, що не перевищує трьох годин з часу виявлення ознак насильства:*

- вжити заходів для припинення насильства та унеможливлення повторного вчинення насильства;
- повідомити про це батьків дитини, крім випадку, коли кривдниками дитини є її батьки;
- письмово повідомити уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей за місцем розташування закладу освіти з одночасним інформуванням про це всіх інших служб в усталеному порядку;
- за потреби викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги.

7.9. Доступ до інформації про повідомлення та матеріалів щодо випадку насильства або жорстокого поведіння з дитиною мають лише особи, яким такий доступ необхідний для виконання визначених законодавством. Не допускається розголошення інформації про дитину, яка постраждала від насильства, особу, яка повідомила про випадок, а також інших відомостей, що дають змогу ідентифікувати учасників випадку, крім випадків, передбачених законодавством.

7.10. Форма реєстрації повідомлень та інші документи, що використовуються під час їх прийняття і первинного опрацювання, визначаються та затверджуються як додатки до цього Положення.

7.11. **Порядок дій працівника закладу освіти у разі виявлення або отримання повідомлення про випадок насильства та жорстокого поведіння з дитиною**

7.11.1. Працівник закладу освіти, який став свідком випадку насильства або жорстокого поводження з дитиною, отримав відповідне повідомлення від дитини чи іншої особи або виявив ознаки, що можуть свідчити про такий випадок, невідкладно вживає заходів для забезпечення безпеки дитини.

7.11.2. Якщо існує безпосередня загроза життю або здоров'ю дитини, працівник:

1. припиняє небезпечну ситуацію, якщо це можливо зробити без ризику для власного життя і здоров'я та без загострення ситуації;
2. забезпечує дитині можливість перебувати у безпечному місці;
3. за необхідності викликає екстрену медичну допомогу та/або звертається до Національної поліції України;
4. невідкладно інформує керівника закладу освіти або особу, яка виконує його обов'язки.
5. у разі неможливості невідкладно повідомити керівника закладу освіти працівник інформує іншу уповноважену особу, визначену наказом керівника, або безпосередньо відповідний орган чи службу у випадках та порядку, визначених законодавством.

7.12. Якщо можливий кривдник є працівником закладу освіти, працівник, який отримав повідомлення або виявив ознаки насильства, не проводить з ним самостійного з'ясування обставин випадку та не розголошує йому інформацію, розголошення якої може створити загрозу дитині або перешкодити подальшому реагуванню.

7.13. Якщо повідомлення стосується можливого вчинення насильства або жорстокого поводження з дитиною керівником закладу освіти, особа, яка отримала таке повідомлення, невідкладно інформує засновника закладу освіти або уповноважений ним орган. Керівник закладу освіти не бере участі в розгляді такого повідомлення, роботі комісії та прийнятті рішень щодо відповідного випадку.

7.14. Працівник зобов'язаний зберігати конфіденційність інформації та не має права самостійно визначати, чи мав місце факт насильства або жорстокого поводження. Остаточна оцінка обставин випадку та визначення подальших заходів здійснюються уповноваженими суб'єктами відповідно до їхньої компетенції.

7.15. Дії працівника закладу освіти у разі виявлення або отримання повідомлення здійснюються з урахуванням віку дитини, її індивідуальних потреб, стану здоров'я, особливих освітніх потреб та інших обставин, що можуть впливати на її безпеку і благополуччя.

VIII. Дії керівника закладу освіти після отримання повідомлення про випадок насильства та жорстокого поводження з дитиною

Керівник закладу освіти після отримання повідомлення про можливий випадок насильства або жорстокого поводження з дитиною невідкладно, але **не пізніше однієї доби з дня реєстрації повідомлення**, здійснює його первинний розгляд та організовує необхідні заходи реагування відповідно до законодавства та цього Положення.

8.1. Під час первинного розгляду повідомлення керівник:

1. з'ясовує обставини, необхідні для визначення подальших дій, не допускаючи повторного травмування дитини;
2. оцінює наявність безпосередньої або потенційної загрози життю чи здоров'ю дитини;
3. визначає необхідність вжиття невідкладних заходів для забезпечення безпеки дитини;
4. встановлює, які суб'єкти мають бути поінформовані відповідно до законодавства;

5. забезпечує належну фіксацію отриманої інформації.

8.2. У разі виявлення ознак насильства, керівник закладу освіти зобов'язаний **невідкладно, у строк, що не перевищує трьох годин з часу виявлення ознак насильства:**

1. вжити заходів для припинення насильства та унеможливлення повторного вчинення насильства;
2. повідомити про це батьків дитини, крім випадку, коли кривдниками дитини є її батьки;
3. **письмово повідомити** уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей за місцем розташування закладу освіти та інших уповноважених суб'єктів відповідно до законодавства;
4. за потреби викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги.

8.3. Якщо повідомлення не містить ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною, але свідчить про наявність обставин, які можуть загрожувати безпеці чи благополуччю дитини або вказувати на перебування дитини у складних життєвих обставинах, керівник забезпечує відповідне реагування та, за потреби, інформує службу у справах дітей та інших уповноважених суб'єктів відповідно до законодавства.

8.4. У разі необхідності негайного захисту дитини керівник забезпечує її відокремлення від особи, яка може становити загрозу, у спосіб, що не принижує гідність дитини та не створює додаткового ризику для її безпеки.

8.5. Якщо можливим кривдником є працівник закладу освіти, керівник у межах своїх повноважень вживає заходів для недопущення контакту цієї особи з дитиною на період з'ясування обставин та забезпечення безпеки дитини.

8.6. Якщо можливим кривдником є керівник закладу освіти, він не бере участі в розгляді повідомлення та прийнятті рішень щодо нього. Повідомлення про такий випадок подається засновнику закладу освіти або відповідному органу управління, якому підпорядковується заклад освіти.

8.7. Керівник закладу освіти не проводить службового або іншого самостійного розслідування обставин, які належать до компетенції правоохоронних органів, служби у справах дітей, органів соціального захисту або інших уповноважених суб'єктів.

8.8. Керівник забезпечує збереження інформації та документів, що можуть мати значення для реагування на випадок, не допускаючи їх розголошення або доступу сторонніх осіб.

8.9. У разі виявлення ознак насильства керівник закладу освіти скликає комісію з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми у строк, **не пізніше трьох робочих днів** з дня отримання повідомлення про випадок насильства або жорстокого поводження з дитиною.

8.10. До складу комісії не включаються особи, щодо яких існує конфлікт інтересів, які можуть бути зацікавленими в результатах розгляду випадку або щодо яких є обґрунтовані підстави вважати, що їхня участь може вплинути на об'єктивність розгляду.

8.11. Керівник забезпечує організаційні умови для роботи комісії, зокрема:

1. визначає дату, час і місце її засідання;
2. забезпечує повідомлення членів комісії;
3. забезпечує надання комісії необхідних матеріалів;

4. забезпечує можливість участі фахівців та інших осіб у випадках, передбачених законодавством;
5. забезпечує належне документування роботи комісії.

8.12. У разі необхідності керівник забезпечує дитині доступ до психологічної, соціально-педагогічної, медичної та іншої допомоги відповідно до її потреб.

8.13. Якщо дитина перебуває у складних життєвих обставинах або існують підстави вважати, що її права та законні інтереси систематично порушуються, керівник забезпечує взаємодію із службою у справах дітей та іншими уповноваженими суб'єктами відповідно до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

8.14. Керівник забезпечує недопущення розголошення відомостей про дитину, яка постраждала або могла постраждати від насильства чи жорстокого поводження, особу, яка повідомила про випадок, а також інших відомостей, що можуть призвести до ідентифікації учасників випадку, крім випадків, передбачених законодавством.

8.15. Керівник забезпечує недопущення переслідування, дискримінації або іншого негативного ставлення до дитини, працівника чи іншої особи у зв'язку з добросовісним повідомленням про можливий випадок насильства або жорстокого поводження.

8.16. Усі рішення та дії керівника, пов'язані з реагуванням на повідомлення, здійснюються з урахуванням *найкращих інтересів дитини*, принципу конфіденційності, необхідності забезпечення її безпеки та недопущення повторної травматизації.

8.17. Подальший розгляд обставин випадку, визначення необхідних заходів реагування та оформлення відповідних рішень здійснюються комісією та іншими уповноваженими суб'єктами в межах їхньої компетенції відповідно до законодавства та цього Положення. *Комісія не встановлює факт вчинення булінгу (цькування), який встановлюється виключно рішенням суду, що набрало законної сили.*

IX. Комісія з розгляду випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми

Для розгляду повідомлень про випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, визначення необхідних заходів для захисту прав та інтересів дитини та запобігання повторенню таких випадків у закладі освіти утворюється *комісія з розгляду випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми* (далі — комісія).

9.1. Комісія є постійно діючим органом закладу освіти і її склад затверджується наказом керівника закладу освіти.

9.2. До складу комісії входять *не менш як п'ять осіб*. До її складу можуть входити керівник закладу освіти, його заступники, педагогічні працівники, практичний психолог, соціальний педагог, інші працівники закладу освіти, представники служби у справах дітей, національної поліції та інших суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері захисту прав дітей.

9.3. Склад комісії формується з урахуванням необхідності забезпечення її об'єктивності, неупередженості та спроможності розглянути обставини конкретного випадку.

9.4. Член комісії не бере участі у розгляді випадку, якщо:

1. він є особою, яка може бути причетною до насильства або жорстокого поводження з дитиною;
2. постраждала дитина або її батьки (інші законні представники) є близькими особами такого члена комісії;
3. існують інші обставини, що можуть свідчити про конфлікт інтересів або поставити під сумнів його неупередженість.

У такому випадку керівник закладу освіти забезпечує заміну відповідного члена комісії відповідно до законодавства.

9.5. Комісію очолює керівник закладу освіти. У разі його відсутності головування здійснює інша особа, визначена відповідно до законодавства. Якщо випадок стосується керівника закладу освіти, керівник не бере участі у розгляді такого випадку, а головування здійснює інша особа відповідно до законодавства.

9.6. Голова комісії:

1. організовує роботу комісії;
2. визначає дату, час і місце її засідання;
3. забезпечує повідомлення членів комісії про засідання;
4. організовує збір та надання членам комісії необхідної інформації;
5. забезпечує дотримання прав та законних інтересів дитини під час розгляду випадку;
6. організовує виконання рішень комісії.

9.7. Секретар комісії призначається наказом керівника закладу освіти. Секретар забезпечує організаційну підготовку засідань, ведення протоколу, оформлення та зберігання документів комісії.

9.8. Комісія скликається не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня реєстрації повідомлення про можливий випадок насильства або жорстокого поводження з дитиною.

9.9. Строк роботи комісії за конкретним випадком не може перевищувати десяти робочих днів з дня її скликання, якщо інше не передбачено законодавством.

9.10. *Комісія відповідно до законодавства:*

1. розглядає повідомлення про можливий випадок насильства або жорстокого поводження з дитиною та збирає інформацію щодо його обставин;
2. аналізує отриману інформацію та, у межах компетенції комісії, з'ясовує обставини і причини виникнення ситуації;
3. визначає потреби дитини, яка постраждала або могла постраждати від насильства чи жорстокого поводження, а також інших учасників випадку у соціальних, психологічних, педагогічних, медичних та інших послугах;
4. визначає заходи, спрямовані на усунення причин і умов, що сприяли виникненню випадку, та запобігання його повторенню;
5. за потреби рекомендує отримання відповідних послуг, проходження програм для осіб, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, а також інших заходів, передбачених законодавством;
6. визначає відповідальних осіб та строки виконання заходів, що належать до компетенції закладу освіти;
7. здійснює моніторинг виконання визначених заходів та, за потреби, їх ефективності;

8. взаємодіє з батьками (іншими законними представниками) дитини, службою у справах дітей, уповноваженими підрозділами Національної поліції України, іншими суб'єктами відповідно до їх компетенції;
9. здійснює інші повноваження, передбачені законодавством.

Комісія не встановлює факт вчинення булінгу (цькування). Факт вчинення булінгу (цькування) встановлюється виключно рішенням суду, яке набрало законної сили.

9.11. Під час розгляду випадку комісія забезпечує *дотримання принципу найкращих інтересів дитини* та не допускає дій, які можуть призвести до її повторної травматизації.

9.12. Комісія забезпечує право дитини бути вислуханою відповідно до її віку та рівня зрілості, з дотриманням принципу найкращих інтересів дитини та безпеки.

Вислуховування дитини на засіданні комісії здійснюється безпосередньо у присутності батьків або інших законних представників та за участю практичного психолога або соціального педагога. Батьки або інші законні представники можуть надати письмову згоду щодо проведення вислуховування дитини без їхньої участі.

Дитина може надати у письмовій формі інформацію про факт(и) насильства або іншу відому їй інформацію. Факт вислуховування дитини, форма його проведення та основний зміст висловленої дитиною позиції підлягають обов'язковій фіксації в матеріалах розгляду випадку.

9.13. Спілкування членів комісії з дитиною проводиться у безпечних умовах, у доброзичливій формі, без тиску, звинувачень, залякування або примушування до повторного повідомлення про пережиті події.

9.14. За потреби до участі в роботі комісії можуть залучатися представники служби у справах дітей, Національної поліції України, закладів охорони здоров'я, центрів соціальних служб, інших установ та організацій, фахівці психологічної служби, а також інші особи відповідно до законодавства.

9.15. Особи, залучені до роботи комісії, зобов'язані дотримуватися вимог щодо конфіденційності та захисту персональних даних.

9.16. За результатами розгляду випадку комісія приймає рішення щодо:

1. необхідних соціальних, психологічних, педагогічних, медичних та інших послуг;
2. заходів для усунення причин та умов, що сприяли виникненню випадку;
3. заходів щодо забезпечення безпеки дитини та інших учасників освітнього процесу;
4. заходів щодо недопущення повторення випадку;
5. необхідності інформування або подальшої взаємодії з відповідними уповноваженими суб'єктами;
6. у разі необхідності — комплекс заходів виховного впливу відповідно до Порядку застосування заходів виховного впливу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року №1646 (у редакції наказу МОН від 18 червня 2026 року №961).

9.17. **Рішення комісії оформлюється протоколом.** У протоколі зазначаються дата і місце проведення засідання, склад присутніх, підстава для розгляду випадку, стислий зміст інформації, результати розгляду та прийняті рішення із зазначенням відповідальних осіб і строків виконання.

У разі вислуховування дитини у протоколі або іншому матеріалі розгляду обов'язково фіксуються факт вислуховування, форма його проведення та основний зміст висловленої дитиною позиції.

9.18. Протокол засідання комісії підписують голова та секретар комісії. За потреби до протоколу додаються матеріали, що були предметом розгляду комісії.

9.19. Рішення комісії доводяться до відома осіб, відповідальних за їх виконання, у частині, що їх стосується.

9.20. Інформація про результати розгляду випадку та рішення комісії не розголошуються, крім випадків і в обсязі, передбачених законодавством.

9.21. Комісія не підміняє діяльність правоохоронних органів, служби у справах дітей, органів соціального захисту, закладів охорони здоров'я та інших уповноважених суб'єктів і не здійснює розслідування правопорушень, віднесених до їхньої компетенції.

9.22. Рішення та рекомендації комісії, що належать до компетенції закладу освіти, підлягають виконанню працівниками закладу освіти відповідно до визначених строків та відповідальних осіб.

9.23. Контроль за виконанням рішень комісії здійснює керівник закладу освіти або особа, визначена ним відповідно до компетенції.

9.24. Документація щодо роботи комісії зберігається в закладі освіти відповідно до вимог законодавства про діловодство, захист персональних даних та доступ до інформації.

X. Забезпечення безпеки та захисту дитини

Забезпечення безпеки та захисту дитини є першочерговим завданням під час реагування на будь-який випадок булінгу, насильства або жорстокого поводження з дитиною.

10.1. За наявності загрози життю, здоров'ю або безпеці дитини керівник закладу освіти та працівники в межах своїх повноважень невідкладно вживають заходів для усунення або мінімізації такої загрози.

10.2. Заходи безпеки можуть передбачати:

1. припинення небезпечної ситуації;
2. переміщення дитини до безпечного місця, невідкладно, одразу після виявлення загрози;
3. недопущення контакту дитини з особою, яка може становити для неї загрозу;
4. надання домедичної допомоги та, за необхідності, виклик екстреної медичної допомоги;
5. звернення до органів Національної поліції України та інших уповноважених суб'єктів;
6. забезпечення психологічної підтримки дитини;
7. інші заходи, необхідні для негайного захисту дитини відповідно до законодавства.

10.3. Заходи безпеки здійснюються з урахуванням віку дитини, стану її здоров'я, індивідуальних потреб, особливих освітніх потреб та конкретних обставин випадку.

10.4. Якщо особою, яка може становити загрозу для дитини, є працівник закладу освіти, керівник у межах своїх повноважень вживає заходів для недопущення контакту такої особи з дитиною та забезпечення її безпеки на період розгляду випадку відповідно до законодавства.

10.5. Якщо особою, яка може становити загрозу для дитини, є інший здобувач освіти, заклад освіти вживає заходів для забезпечення безпеки обох дітей, недопущення подальшого контакту, повторення ситуації або переслідування будь-якої зі сторін.

10.6. Якщо особою, яка може становити загрозу для дитини, є батько, мати або інший законний представник, керівник закладу освіти діє відповідно до законодавства та не повідомляє такого законного представника про випадок у разі, якщо він є можливим кривдником дитини або таке повідомлення може створити додаткову загрозу її життю, здоров'ю чи безпеці.

10.7. У разі потреби дитині забезпечується доступ до психологічної, соціально-педагогічної, медичної та іншої необхідної допомоги. Така допомога організовується з урахуванням потреб дитини та за участю відповідних фахівців.

10.8. Під час організації освітнього процесу після випадку насильства або жорстокого поводження з дитиною заклад освіти, за необхідності, вживає заходів для забезпечення її психологічного комфорту, безпеки та можливості продовжувати навчання без дискримінації чи стигматизації.

10.9. Не допускається публічне обговорення обставин випадку, поширення інформації про дитину серед інших здобувачів освіти, працівників, батьків або сторонніх осіб, якщо така інформація не є необхідною для забезпечення безпеки дитини або виконання передбачених законодавством повноважень.

10.10. Якщо внаслідок випадку дитина потребує тривалої підтримки, заклад освіти забезпечує взаємодію з відповідними службами, установами та фахівцями для організації необхідного супроводу.

10.11. Заходи захисту та допомоги дитині визначаються з урахуванням її найкращих інтересів, віку та рівня зрілості, а також її думки, якщо вона може бути висловлена та врахована без шкоди для її безпеки.

10.12. Усі заходи, здійснюються таким чином, щоб не створювати для дитини додаткових ризиків, не принижувати її гідність та не перешкоджати отриманню необхідної допомоги.

10.13. Забезпечення безпеки дитини не обмежується моментом первинного реагування. За необхідності заклад освіти здійснює подальше спостереження за безпекою та психологічним станом дитини і вживає додаткових заходів відповідно до рішень комісії та рекомендацій уповноважених суб'єктів.

10.14. Інформація про вжиті заходи безпеки, надану допомогу та подальші заходи захисту дитини документується в межах, необхідних для підтвердження їх здійснення, з дотриманням вимог законодавства щодо захисту персональних даних та конфіденційності.

XI. Особливості реагування у разі, якщо кривдником є працівник або керівник закладу освіти

11.1. Якщо отримано повідомлення або виявлено обставини, які можуть свідчити про вчинення насильства чи жорстокого поводження з дитиною працівником закладу освіти, керівник закладу освіти невідкладно вживає заходів для припинення насильства, забезпечення безпеки дитини та діє відповідно і законодавства України, у тому числі забезпечує повідомлення уповноважених суб'єктів у строки, визначені цим Положенням.

11.2. У разі якщо працівник закладу освіти є особою, яка може бути причетною до насильства або жорстокого поводження з дитиною, керівник:

1. не допускає ситуацій, за яких дитина змушена залишатися з такою особою без належного контролю;
2. вживає в межах своїх повноважень заходів для недопущення контакту працівника з дитиною, якщо такий контакт може створювати загрозу її безпеці;
3. забезпечує інформування уповноважених суб'єктів відповідно до законодавства;
4. забезпечує об'єктивний розгляд випадку без участі особи, щодо якої надійшло повідомлення.

11.3. Працівник, щодо якого надійшло повідомлення про можливе насильство або жорстоке поводження з дитиною, не включається до складу комісії та не бере участі у розгляді відповідного випадку.

11.4. Якщо можливим кривдником є керівник закладу освіти, він не бере участі у прийнятті рішень щодо такого випадку, не очолює комісію та не здійснює її організаційного забезпечення.

11.5. У разі, передбаченому *пунктом 11.4 цього Положення*, повідомлення про можливий випадок насильства або жорстокого поводження з дитиною невідкладно передається засновнику закладу освіти або відповідному органу управління, якому підпорядковується заклад освіти. Засновник закладу освіти або відповідний орган управління забезпечує виконання завдань і функцій, передбачених законодавством для керівника закладу освіти у разі реагування на такий випадок.

11.6. Якщо особа, щодо якої надійшло повідомлення, є членом комісії, вона підлягає відводу від участі в розгляді відповідного випадку. За потреби керівник забезпечує заміну такої особи у складі комісії.

11.7. Під час реагування на випадок, у якому можливим кривдником є працівник або керівник закладу освіти, не допускається тиск на дитину, примушування її до зміни показань, дискредитація або переслідування дитини, її батьків (інших законних представників), працівників чи інших осіб, які добросовісно повідомили про можливий випадок.

11.8. Питання про притягнення працівника закладу освіти до дисциплінарної, адміністративної чи кримінальної відповідальності вирішується компетентними органами або посадовими особами відповідно до законодавства. **Комісія закладу освіти не встановлює винуватість особи у вчиненні кримінального чи адміністративного правопорушення. Факт вчинення булінгу (цькування) встановлюється виключно рішенням суду, яке набрало законної сили.**

XII. Контроль за виконанням рішень та подальший супровід

12.1. Керівник закладу освіти забезпечує контроль за виконанням рішень та рекомендацій комісії з розгляду випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми, які належать до компетенції закладу освіти.

12.2. Заходи, визначені за результатами розгляду випадку, виконуються у встановлені строки визначеними відповідальними особами. Інформація про їх виконання документується.

12.3. За необхідності заклад освіти забезпечує подальший супровід дитини, яка постраждала від насильства або жорстокого поводження, відповідно до її потреб та рішень комісії.

12.4. Подальший супровід може здійснюватися із залученням практичного психолога, соціального педагога, інших працівників закладу освіти, батьків (інших законних представників), а також відповідних служб, установ та фахівців.

12.5. Під час подальшого супроводу заклад освіти вживає заходів для забезпечення безпеки дитини, її психологічного комфорту, недопущення дискримінації, переслідування або повторного насильства.

12.6. У разі невиконання або неналежного виконання заходів, визначених рішенням комісії, керівник закладу освіти вживає заходів у межах своїх повноважень та, за необхідності, інформує відповідних уповноважених суб'єктів.

12.7. У разі виникнення нових обставин, повторного випадку насильства або виникнення загрози життю чи здоров'ю дитини заклад освіти невідкладно здійснює повторне реагування відповідно до цього Положення та законодавства України.

12.8. Контроль за виконанням цього Положення здійснює керівник закладу освіти в межах своїх повноважень. Моніторинг ефективності заходів виховного впливу здійснює комісія з розгляду випадків насильства та жорстокого поводження з дітьми відповідно до Порядку застосування заходів виховного впливу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 року № 1646 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 18 червня 2026 року № 961).

ХІІІ. Моніторинг, оцінювання ефективності та перегляд Положення

У закладі освіти здійснюється моніторинг стану безпечності освітнього середовища та ефективності заходів із запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми.

13.1. Моніторинг та оцінювання можуть здійснюватися шляхом:

- аналізу результатів анкетування та опитування учасників освітнього процесу;
- спостереження за освітнім середовищем та взаємодією його учасників;
- аналізу звернень, пропозицій та іншої інформації, що стосується безпеки дітей;
- аналізу результатів профілактичної, просвітницької та психологічної роботи;
- вивчення рівня обізнаності учасників освітнього процесу щодо запобігання насильству та способів отримання допомоги;
- аналізу виконання заходів, передбачених річним планом роботи закладу освіти та іншими локальними документами.

13.2. Загальну організацію моніторингу та оцінювання ефективності системи запобігання насильству забезпечує керівник закладу освіти. До проведення окремих заходів моніторингу можуть залучатися педагогічні працівники, психологічна служба, інші працівники закладу освіти, представники учнівського самоврядування та батьківської громадськості відповідно до їхніх повноважень.

13.3. Результати моніторингу та оцінювання ефективності системи запобігання насильству розглядаються керівником закладу освіти та, за потреби, на засіданнях педагогічної ради, нарадах при керівникові, інших колегіальних або робочих заходах відповідно до компетенції.

13.4. Положення переглядається у разі:

1. зміни законодавства у сфері захисту прав та безпеки дітей;
2. прийняття нових нормативно-правових актів, що впливають на організацію роботи закладу освіти у сфері запобігання насильству та жорстокому поводженню з дітьми;
3. виявлення за результатами моніторингу положень, які потребують уточнення або вдосконалення;
4. зміни організаційних умов діяльності закладу освіти, що впливають на забезпечення безпеки дітей;
5. виявлення практичної необхідності внесення змін до Положення, але не рідше ніж один раз на п'ять років.

13.5. Пропозиції щодо внесення змін до Положення можуть подавати керівник закладу освіти, педагогічні та інші працівники, органи учнівського самоврядування, батьки (інші законні представники) здобувачів освіти та інші учасники освітнього процесу в межах їхньої компетенції.

13.6. Зміни до цього Положення затверджуються в установленому законодавством та локальними актами закладу освіти порядку.

13.7. Чинна редакція Положення та внесені до нього зміни доводяться до відома працівників закладу освіти та інших учасників освітнього процесу в частині, що їх стосується.

XIV. Прикінцеві положення

14.1. Це Положення набирає чинності з дня його затвердження наказом директора Луцького НРЦ.

14.2. Вимоги цього Положення є обов'язковими для працівників закладу освіти та враховуються всіма учасниками освітнього процесу в межах їхніх прав, обов'язків і повноважень під час організації та здійснення освітнього процесу, виховної роботи, проведення заходів та іншої діяльності закладу освіти.

14.3. Працівники закладу освіти ознайомлюються з цим Положенням під підпис або в інший спосіб, що дає змогу підтвердити факт ознайомлення. Інші учасники освітнього процесу інформуються про положення цього документа в частині, що стосується їхніх прав, обов'язків та участі у створенні безпечного освітнього середовища.

14.4. Положення підлягає перегляду та оновленню відповідно до змін законодавства, результатів моніторингу безпечності освітнього середовища та практики його застосування.

14.5. У разі зміни законодавства норми цього Положення застосовуються в частині, що не суперечить відповідним нормативно-правовим актам, до внесення необхідних змін до Положення.

14.6. Додатки до цього Порядку є його невід'ємною частиною.

Додаток 1

до Положення про запобігання та
протидію насильству та жорстокому
поводженню з дітьми Луцького НРЦ

АНКЕТА

анонімного опитування для дітей*

1. Чи почувався (почувалася) ти в безпеці під час перебування в закладі освіти?

так, завжди;

інколи;

ні.

2. Як до тебе ставилися дорослі?

з повагою;

байдуже;

іноді грубо або несправедливо.

3. Чи були випадки, коли хтось із працівників закладу освіти, інших залучених фахівців або дітей тебе лякав, ображав або погрожував?

так;

ні.

4. Чи знаєш ти, до кого можна звернутися за допомогою?

так;

ні.

5. Що б ти хотів (хотіла) покращити для того, щоб було безпечніше?

(відкрите поле для відповіді)

*Анкета заповнюється дітьми у доступному форматі.

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА**за результатами анонімного опитування здобувачів освіти щодо
безпечності освітнього середовища та ризиків насильства і жорстокого
поводження з дітьми**

Заклад освіти: _____

Дата проведення опитування: « » _____ 20 року

Класи, охоплені опитуванням: _____

Кількість здобувачів освіти, які взяли участь: _____

Відповідальна особа: _____

1. Мета проведення опитування

Анонімне опитування здобувачів освіти проведено з метою вивчення стану безпечності освітнього середовища, виявлення можливих ризиків насильства та жорстокого поведінки з дітьми, визначення проблемних питань та отримання зворотного зв'язку від здобувачів освіти для подальшого планування і коригування профілактичних заходів.

2. Організація проведення опитування

Опитування проведено в анонімній формі із використанням **Анкети анонімного опитування здобувачів освіти** (див. додаток 1).

Під час проведення опитування забезпечено добровільність участі та нерозголошення інформації, яка може дозволити ідентифікувати окремого здобувача освіти.

3. Узагальнені результати опитування

№п/п	Показник / питання	Результат	Висновок
1	Відчувають себе безпечно у закладі освіти	___ %	
2	Знають, до кого можуть звернутися по допомогу	___ %	
3	Знають способи повідомлення про випадок насильства	___ %	
4	Стикалися з образами, приниженням, погрозами	___ %	
5	Були свідками проявів цькування / насильства	___ %	
6	Стикалися з проявами насильства в електронному середовищі		

7	Вважають, що дорослі реагують на повідомлення дітей		
8	Вважають атмосферу у класі психологічно комфортною		
9	Знають, куди звернутися у разі небезпечної ситуації		
10	Інші результати / виявлені тенденції		

Примітка: таблиця адаптується відповідно до фактичного змісту анкети. Не потрібно додавати показники, яких у вашій анкеті немає.

4. Позитивні результати

За результатами опитування встановлено, що:

1. _____;
2. _____;
3. _____.

До позитивних тенденцій належать: _____

5. Проблемні питання та потенційні ризики

За результатами аналізу відповідей здобувачів освіти виявлено такі проблемні питання:

№п/п	Виявлене питання / проблема	Потенційний ризик	Рівень ризику*
1			низький / середній / високий
2			низький / середній / високий
3			низький / середній / високий

* Рівень ризику визначається за результатами аналізу відповідей та з урахуванням інших наявних у закладі даних.

6. Аналіз виявлених ризиків

За результатами проведеного опитування встановлено, що потенційні ризики пов'язані з:

1. _____;
2. _____;
3. _____.

Ймовірними чинниками, які можуть впливати на виникнення зазначених ризиків, є:

1. _____;
2. _____.

7. Висновки

За результатами анонімного опитування встановлено:

1. Загальний стан безпечності освітнього середовища:

2. Основні позитивні тенденції:

3. Основні проблемні питання:

4. Потенційні ризики, що потребують уваги:

5. Питання, які потребують подальшого моніторингу:

8. Рекомендації

З метою мінімізації виявлених ризиків та підвищення рівня безпечності освітнього середовища рекомендується:

1. _____.
2. _____.
3. _____.
4. _____.

Запропоновані напрями роботи:

- інформаційно-просвітницька робота із здобувачами освіти;
- профілактичні заходи;
- робота практичного психолога / соціального педагога;
- робота з педагогічними працівниками;
- взаємодія з батьками;
- заходи щодо розвитку культури ненасильницької комунікації;
- повторний моніторинг визначених ризиків.

Відповідальна особа за проведення та аналіз опитування

_____ / _____ /

Дата: « » _____ 20 року

Додаток 3

до Положення про запобігання та
протидію насильству та жорстокому
поводженню з дітьми Луцького НРЦ

План заходів за результатами опитування

№ п/ п	Виявлений ризик / проблема	Захі д	Відповідальн ий	Термі н	Очікуваний результат
1					
2					
3					

Додаток 4

до Положення про запобігання та
протидію насильству та жорстокому
поводженню з дітьми Луцького НРЦ

ПОВІДОМЛЕННЯ

про можливий випадок насильства та/або жорстокого поведження з дитиною

Дата подання повідомлення: « _____ » _____ 20 року

Час подання: _____

Спосіб подання повідомлення:

- ☐ письмово
☐ усно
☐ електронною поштою
☐ через скриньку для повідомлень
☐ інше: _____

Повідомлення анонімне:

- ☐ так
☐ ні

1. Відомості про особу, яка подає повідомлення

(заповнюється, якщо повідомлення не є анонімним)

Прізвище, ім'я, по батькові: _____

Статус/належність до учасників освітнього процесу: _____

Контактний телефон / електронна адреса: _____

2. Відомості про дитину, щодо якої повідомляється про можливий випадок насильства та/або жорстокого поведження

Прізвище, ім'я, по батькові: _____

Клас: _____

Інші відомості, необхідні для ідентифікації дитини (за потреби): _____

3. Інформація про можливий випадок

Дата, час та місце події (якщо відомі): _____

Що сталося / які ознаки насильства або жорстокого поведження виявлено:

Особа, яка могла вчинити насильство або жорстоке поводження (якщо відома):

Свідки або інші особи, яким можуть бути відомі обставини випадку (якщо відомі):

5. Інші відомі обставини

5. Додаткові матеріали

До повідомлення додаються (за наявності):

- ☐ документи
- ☐ фото
- ☐ відео
- ☐ аудіозаписи
- ☐ електронні матеріали
- ☐ інше: _____

Кількість/опис доданих матеріалів:

Підпис особи, яка подає повідомлення: _____

(для анонімного повідомлення не заповнюється)

6. Відмітка про прийняття та реєстрацію повідомлення

Повідомлення прийняв(ла):

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Посада _____

Дата та час отримання: « » _____ 20 року,

Реєстраційний номер повідомлення: № _____

Підпис: _____

7. Для службового використання

Дата розгляду повідомлення керівником:

« » _____ 20 року

Прийняті невідкладні заходи / подальші дії:

Відповідальна особа:

Додаток 5

до Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми Луцького НРЦ

ЖУРНАЛ

реєстрації повідомлень про можливі випадки насильства та/або жорстокого поводження з дітьми

Розпочато: «» _____ 20 року

Закінчено: «» _____ 20 року

№ п/п	Дата і час надходження повідомлення	Спосіб надходження повідомлення	Анонімне повідомлення	Відомості про дитину, щодо якої повідомлено про можливий випадок	Короткий зміст повідомлення	Відомості про особу, яка могла вчинити насильство	Дата і час розгляду повідомлення керівником	Вжиті невідкладні заходи / подальші дії	Відмітка про скликання комісії
1			☐ так ☐ ні						
2			☐ так ☐ ні						
3			☐ так ☐ ні						
4			☐ так ☐ ні						
5			☐ так ☐ ні						

Журнал ведеться особою, визначеною наказом керівника закладу освіти відповідальною за реєстрацію та облік повідомлень про можливі випадки насильства та/або жорстокого поводження з дітьми.

2. Кожне повідомлення реєструється у день його надходження. Якщо повідомлення надійшло у вихідний, святковий, інший неробочий день або в позаробочий час, його реєстрація здійснюється у перший за ним робочий день.
3. У разі анонімного повідомлення відомості про особу, яка його подала, не зазначаються.
4. У журналі зазначаються лише ті відомості, які необхідні для реєстрації повідомлення та організації реагування.
5. Доступ до журналу мають лише працівники, уповноважені відповідно до законодавства та локальних актів закладу освіти.

6. Відомості журналу є інформацією з обмеженим доступом та використовуються виключно для забезпечення належного реагування, захисту прав та найкращих інтересів дитини.

Додаток 6

до Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми Луцького НРЦ

ФОРМА ФІКСАЦІЇ ВИСЛУХОВУВАННЯ ДИТИНИ

1. Відомості про дитину

Прізвище, ім'я, по батькові: _____

Дата народження: _____

Клас: _____

2. Дата, час та місце вислуховування

Дата: « » _____ 20 року

Час початку: _____ Час завершення: _____

Місце проведення: _____

3. Форма вислуховування

☐ усно під час засідання комісії

☐ усно в окремому приміщенні

☐ письмово за бажанням дитини

☐ інша форма: _____

4. Особи, присутні під час вислуховування

Батьки / інші законні представники дитини:

Практичний психолог / соціальний педагог:

Інші особи:

5. Згода батьків / законних представників

☐ вислуховування проведено у присутності батьків / законних представників;

☐ надано письмову згоду батьків / законних представників на проведення вислуховування без їхньої участі;

☐ дитина надала інформацію у письмовій формі.

6. Забезпечення права дитини бути вислуханою

Перед вислуховуванням дитині роз'яснено її право висловити свою думку, повідомити відомі їй обставини та відмовитися від відповіді на окремі запитання.

7. Основний зміст висловленої дитиною позиції

8. Додаткова інформація, повідомлена дитиною (за наявності)

9. Примітки щодо емоційного стану та потреб дитини

10. Висновок щодо подальших потреб дитини

За результатами вислуховування потреба у додатковій психологічній, соціальній, педагогічній чи іншій допомозі:

- ☐ не виявлена
☐ виявлена
☐ потребує додаткового визначення

Коротко:

11. Підтвердження факту вислуховування

Форма вислуховування:

- ☐ безпосередньо під час засідання комісії
☐ безпосередньо поза засіданням комісії
☐ письмово, у формі письмового повідомлення дитини
☐ інша форма: _____

Факт вислуховування дитини, форма його проведення та основний зміст висловленої нею позиції зафіксовано. Факт вислуховування дитини зафіксовано відповідно до її віку та рівня зрілості.

Голова комісії:

_____ / _____ /

Секретар комісії:

_____ / _____ /

Практичний психолог / соціальний педагог:

_____ / _____ /

Батько / мати / інший законний представник:

_____ / _____ /

Дата оформлення: « » _____ 20 року

Додаток 7

до Положення про запобігання та
протидію насильству та жорстокому
поводженню з дітьми Луцького НРЦ

ПРОТОКОЛ № _____
засідання комісії з розгляду випадків насильства та жорстокого
поводження з дітьми

« » _____ 20 року

Голова комісії:

Заступник голови комісії:

Секретар комісії:

Члени комісії:

Запрошені:

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

Розгляд повідомлення про можливий випадок насильства та/або жорстокого
поводження з дитиною:

РОЗГЛЯНУТО МАТЕРІАЛИ

1. Повідомлення про можливий випадок насильства та/або жорстокого
поводження з дитиною від « » _____ 20 року, зареєстроване за №
_____.
2. _____
3. Інші матеріали, що стосуються випадку (за наявності):

СЛУХАЛИ

ВИСТУПИЛИ

ВІДОМОСТІ ПРО ВИСЛУХОВУВАННЯ ДИТИНИ

Дитину:

- ☐ вислухано безпосередньо під час засідання комісії;
- ☐ вислухано поза засіданням комісії;
- ☐ дитина надала письмову інформацію;
- ☐ дитину не вислуховували з таких причин:

Форма та основний зміст висловленої дитиною позиції зафіксовані у Формі фіксації вислуховування дитини (додаток 3 до цього Порядку).

За наявності особливостей проведення вислуховування:

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ КОМІСІЯ ВСТАНОВИЛА ТАКІ ОБСТАВИНИ

(Зазначається встановлена під час розгляду інформація та обставини випадку без формулювання висновку про встановлення факту булінгу (цькування)).

КОМІСІЯ ВИРІШИЛА:

1. Визначити заходи реагування відповідно до встановлених під час розгляду обставин та з урахуванням принципу найкращих інтересів дитини.

2. Затвердити / визначити План заходів реагування та подальшого супроводу відповідно до цього рішення комісії.

3. Визначити необхідні заходи психологічної та соціально-педагогічної підтримки:

постраждалої особи:

особи, яка вчинила насильство:

свідків насильства (за наявності):

4.Визначити відповідальних осіб за реалізацію заходів:

5. Визначити строки виконання заходів:

6. Визначити порядок та строк моніторингу ефективності застосованих заходів:

Дата / строк моніторингу:

« » _____ 20 року

Відповідальна особа: _____

7.За результатами моніторингу, у разі необхідності, скоригувати визначені заходи та/або продовжити подальший супровід.

8. Інші рішення комісії:

ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ КОМІСІЇ

СТРОКИ ВИКОНАННЯ

Голова комісії

Секретар комісії

Члени комісії:

ОСОБЛИВА ДУМКА ЧЛЕНА КОМІСІЇ (за наявності)

Член комісії

Дата: « » _____ 20 року

Додаток 8
до Положення про запобігання та
протидію насильству та жорстокому
поводженню з дітьми Луцького НРЦ

ПЛАН ЗАХОДІВ РЕАГУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШОГО СУПРОВОДУ

Реєстраційний номер повідомлення: № _____

Дата розгляду випадку комісією: « » _____ 20 року

Дитина / діти, яких стосується план:

Статус учасника/учасників:

- ☐ постраждала особа
☐ особа, яка вчинила насильство
☐ свідок
☐ інше: _____

1. Мета заходів

2. План заходів

№ п/ п	Напрямок / мета заходу	Конкретний захід та його зміст	Форма і метод реалізації	Відповідальна особа / суб'єкт	Строк виконання	Очікуваний результат / критерій оцінювання	Відмітка про виконання
1							
2							
3							
4							
5							

3. Психологічна та соціально-педагогічна підтримка

Заходи щодо підтримки постраждалої особи:

Заходи щодо корекції поведінки особи, яка вчинила насильство:

Заходи щодо підтримки свідків насильства:

4. Залучення інших суб'єктів

За потреби до реалізації заходів залучаються:

Форма та мета залучення: _____

5. Строк реалізації плану

Початок реалізації: « » _____ 20 року

Завершення / дата проміжного перегляду:

« » _____ 20 року

6. Моніторинг виконання та результативності

Дата проміжного перегляду: « » _____ 20 року

Результати виконання заходів: _____

Чи потребує план коригування:

- ☐ ні
☐ так

Які заходи потребують коригування:

Рішення щодо подальшого супроводу:

7. Затвердження / погодження

Голова комісії:

Члени комісії

Відповідальна особа за координацію виконання плану:

Дата: « » _____ 20 року

Додаток 9

до Положення про запобігання та
протидію насильству та жорстокому
поводженню з дітьми Луцького НРЦ

ФОРМА КОНТРОЛЮ

за виконанням рішень комісії та подальшим супроводом

Реєстраційний номер повідомлення: № _____

Дата засідання комісії: « » _____ 20 року

Дитина / діти, яких стосується супровід:

Статус:

- ☐ постраждала особа
☐ особа, яка вчинила насильство
☐ свідок
☐ інше: _____

1. Контроль за виконанням рішення комісії

	За хід від по від но до рі ше нн я ко мі сії	Відпо відаль на особа	Встан овлен ий строк	Ф ак ти чн а да та ви ко на нн я	Ст ан ви ко на нн я	Підтве рджен ня викона ння / приміт ка
					☐ вик она но ☐ час тко во	

					☐ не виконано	
					☐ виконано ☐ час тільки во ☐ не виконано	
					☐ виконано ☐ час тільки во ☐ не виконано	

2. Моніторинг результативності заходів

Дата проведення моніторингу:

« » _____ 20 року

Результати виконання заходів та зміни у ситуації:

Стан психологічної та освітньої безпеки дитини:

Результат щодо запобігання повторенню насильства:

- ☐ ризик повторення не виявлено
☐ ризик повторення зберігається
☐ необхідні додаткові заходи

3. Подальший супровід

За результатами контролю та моніторингу:

- ☐ супровід завершити;
- ☐ продовжити супровід;
- ☐ скоригувати визначені заходи;
- ☐ визначити додаткові заходи;
- ☐ залучити додаткових фахівців / суб'єктів;
- ☐ інше: _____

Зміст подальших заходів:

Строк подальшого супроводу / дата наступного моніторингу:

« » _____ 20 року

4. Результат контролю

Загальний висновок щодо виконання рішення комісії:

Потреба в подальшому коригуванні заходів:

- ☐ немає
- ☐ є

Якщо є — зазначити:

Голова комісії:

_____ / _____

Відповідальна особа за координацію виконання рішення:

_____ / _____

Дата: « » _____ 20 року

Додаток 10

до Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми Луцького НРЦ

ПЕРЕЛІК

номерів телефонів та інших контактів суб'єктів, до яких необхідно звертатися у разі виявлення випадку насильства та/або жорстокого поводження з дитиною

№	Суб'єкт / установа	Номер телефону / контакт	Примітка
1	Національна поліція України	102	У разі безпосередньої загрози життю, здоров'ю або безпеці дитини
2	Гаряча лінія з протидії домашньому насильству, торгівлі людьми, гендерної дискримінації	0 800 500 335	із стаціонарного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно
		116 123	з мобільного телефону, цілодобово, конфіденційно, анонімно
3	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини	0 800 50 17 20	гаряча лінія з прав дитини
4	Служба у справах дітей Луцької міської ради	(0332) 777923	За місцем розташування закладу освіти
5	Територіальний орган Національної соціальної сервісної служби України	(093) 525-64-63	Інформування відповідно до законодавства
5	Центр соціальних служб / центр надання соціальних послуг	0332 739 040	За місцем проживання дитини або місцем розташування закладу освіти
6	Центр надання безоплатної правничої допомоги	0 800 213 103	Безоплатна правнича допомога
7	Національна дитяча «гаряча лінія»	116 111	Допомога та консультації для дітей
8	Урядова гаряча лінія з протидії торгівлі людьми, з питань запобігання та протидії домашньому насильству	15-47	Консультації та повідомлення про випадки насильства

9	Екстрена медична допомога	103	У разі загрози життю або здоров'ю дитини
10	Засновник закладу освіти (департамент освіти)	0332724800	Зокрема, у разі повідомлення щодо керівника закладу освіти
11	Керівник закладу освіти	0332723959	Директор Луцького НРЦ Волинець Л.І.
12	Відповідальна особа за запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми		ЗДНВР Ходорчук С.Г.
13	Практичний психолог закладу освіти		Психологічна допомога та супровід Костючик Н.С.
14	Соціальний педагог закладу освіти		Соціально-педагогічний супровід Іващик О.Д.